

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

Kwalifikacja - podgląd

Nazwa kwalifikacji

Prowadzenie procesu treningowego w piłce ręcznej

Skrót nazwy

Trener piłki ręcznej - poziom I

Rodzaj kwalifikacji

kwalifikacja cząstkowa

Poziom PRK/ERK

4

Krótką charakterystyka kwalifikacji, obejmująca informacje o działaniach lub zadaniach, które potrafi wykonywać osoba posiadająca tę kwalifikację

Posiadacz kwalifikacji jest przygotowany do samodzielnego planowania, organizowania oraz prowadzenia, w oparciu o gotowe wzory planów krótko i długoterminowych, szkolenia sportowego z piłki ręcznej na poziomie podstawowym. Dokonuje naboru, wstępnej oceny predyspozycji psychofizycznych uczestników procesu treningowego, uczestniczy z podopiecznymi w rywalizacji sportowej, dokonuje bieżącej oceny podejmowanych działań (ewaluacja), rozwiązuje problemy wychowawcze i organizacyjne. Współpracuje z otoczeniem grupy szkoleniowej.

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji [godz.]

130

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Kwalifikacja kierowana jest do osób dorosłych, posiadających co najmniej świadectwo maturalne, zainteresowanych zdobyciem nowych lub uzupełnieniem posiadanych kompetencji zawodowych, w tym do osób: - wykonujących zawodowo usługi edukacyjne dla dzieci i młodzieży w obszarze aktywności fizycznej i sportu (np. nauczyciele wychowania fizycznego); - zatrudnionych w sektorze rekreacji i sportu (np. w federacjach sportu, klubach, ośrodkach sportu, itp.); - poszukujących miejsca na rynku pracy w sektorze sportu i rekreacji. Kwalifikacją mogą być również zainteresowane osoby, które mają doświadczenie organizacyjno-szkoleniowe Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji w zakresie piłki ręcznej, w tym zawodnicy czynni i uprawiający tę dyscyplinę w przeszłości. Kwalifikacja kierowana jest również do osób, które w ramach własnej działalności gospodarczej chciałyby prowadzić szkolenie sportowe lub działalność rekreacyjną, np. w szkołkach, klubach, akademiach, ośrodkach sportowo-rekreacyjnych. - zatrudnionych w sektorze rekreacji i sportu (np. w federacjach sportu, klubach, ośrodkach sportu, itp.); - poszukujących miejsca na rynku pracy w sektorze sportu i rekreacji. Kwalifikacją mogą być również zainteresowane osoby, które mają doświadczenie organizacyjno-szkoleniowe w zakresie piłki ręcznej, w tym zawodnicy czynni i uprawiający tę dyscyplinę w przeszłości. Kwalifikacja kierowana jest również do osób, które w ramach własnej

działalności gospodarczej chciałyby prowadzić szkolenie sportowe lub działalność rekreacyjną, np. w szkołkach, klubach, akademiach, ośrodkach sportowo-rekreacyjnych.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Świadectwo maturalne (kwalifikacja pełna PRK 4)

Lista

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Warunkiem przystąpienia do walidacji jest przedstawienie: – dokumentu poświadczającego ukończenie 18 lat, – świadectwa dojrzałości (kwalifikacja pełna na poziomie 4 PRK)

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Osoby wykonujące zadania w zakresie prowadzenia zorganizowanych zajęć sportowych, w tym dla dzieci i młodzieży, są stałymi uczestnikami rynku rekreacyjno-sportowego. Według danych GUS udział Polaków w sporcie i aktywności ruchowej dynamicznie wzrasta, o czym może świadczyć chociażby wzrost wydatków gospodarstw domowych ponoszonych na uczestnictwo w zajęciach sportowych oraz zakup sprzętu w latach 2008-2012 (odpowiednio z 17,2% do 29,9% oraz z 8,9% do 15,8%) [GUS, Uczestnictwo w sporcie i rekreacji ruchowej w 2016 r.]. Potwierdzają to również dane pochodzące z raportu Kantar TNS „Aktywność fizyczna Polaków 2017”, z których wynika, że przynajmniej raz w miesiącu sport uprawia 62% Polaków, w tym 30% co najmniej trzy razy w tygodniu, 20% minimum raz w tygodniu, a 12% minimum raz w miesiącu. Konsekwencją tego trendu jest wzrost liczby dzieci i młodzieży, zainteresowanych uprawianiem sportów drużynowych. Według danych Związku Piłki Ręcznej w Polsce znacząco wzrosła liczba dzieci zainteresowanych piłką ręczną i uczestniczących w procesie szkolenia sportowego. Wpływ na taką sytuację mają niewątpliwie ostatnie sukcesy na arenie międzynarodowej reprezentacji Polski mężczyzn w piłce ręcznej oraz rozbudowa ogólnodostępnej bazy sportowej takiej jak „Orliki” czy boiska wielofunkcyjne. „Raport z konsultacji publicznych Programu Rozwoju Sportu do roku 2020” jednoznacznie wskazuje na wzrost znaczenia aktywności fizycznej w życiu społecznym oraz na potrzebę opisania kwalifikacji z obszaru sportu i włączenie ich do ZSK, co pozytywnie wpłynie na zapewnienie jakości usług na polskim rynku oraz ułatwi ich porównanie z kwalifikacjami funkcjonującymi w innych państwach. W roku 2015 we współpracy Związku Piłki Ręcznej w Polsce z Ministerstwem Sportu i Turystyki opracowano projekt „Ośrodki Szkolenia w Piłce Ręcznej”, który zorientowany jest na objęcie profesjonalnym szkoleniem dzieci od II etapu edukacyjnego aż do momentu, kiedy będą mogły kontynuować szkolenie w klubach sportowych. Równocześnie w szkołach wdrożono programy promujące piłkę ręczną finansowane przez Ministerstwo Sportu, takie jak „Szczypiornista Szkoła”, czy „Szczypiorniak na Orlikach”. W roku 2017 w ramach projektu „Ośrodki Szkolenia w Piłce Ręcznej (OSPR)” w 16 województwach funkcjonowały 32 ośrodki, co daje objęcie programem szkolenia sportowego ok. 300 szkół (176 szkół podstawowych, 96 gimnazjów i 30 szkół ponadgimnazjalnych) i ok. 500 uczniów przez 400 trenerów. W ramach programu „Szczypiorniak na Orlikach” w 2016 roku opieką sportową objęto ok. 16 000 dzieci (w 2012 r. – 6000), a w programie „Szczypiornista Szkoła” ok. 4000. Taka sytuacja generuje potrzebę fachowego przygotowania osób, które będą mogły prowadzić zajęcia z dziećmi i młodzieżą na najwyższym poziomie. Według Ośrodka Rozwoju Edukacji w roku szkolnym 2014/2015 w Polsce zatrudnionych było 87 127 nauczycieli wychowania fizycznego. Wyraźnie daje się zauważyć wzrost liczby osób z tej grupy zawodowej, które chcą rozwijać

kompetencje w zakresie piłki ręcznej. Istnieje zatem konieczność ujednoczenia i określenia zakresu i poziomu kompetencji dla osób zajmujących się zawodowo lub chcących zajmować się w przyszłości procesem treningu sportowego (zwłaszcza młodzieży szkolnej) w piłce ręcznej, jak i dla podmiotów, które będą certyfikować powyższe kwalifikacje. Warto również zauważyć, że w Polsce już ponad połowa społeczeństwa cierpi na nadwagę lub otyłość (zgodnie z wynikami „Europejskiego Ankietowego Badania Zdrowia” w 2014 r. osoby z nadwagą i osoby otyłe w Polsce stanowiły odpowiednio 36,6% i 16,7% populacji osób w wieku 15 lat i więcej, czyli łącznie 53,3%; w 2016 – jak podaje Instytut Żywności i Żywienia, już ponad 60 proc. mężczyzn i połowa kobiet w Polsce cierpiało na nadwagę lub otyłość). Problem nadmiernej masy ciała dotyczy coraz częściej również dzieci (zgodnie z badaniami przeprowadzonymi w roku szkolnym 2013/2014 przez HBSC, odsetek młodzieży 11-15 letniej z nadwagą i otyłością wynosił w Polsce 14,8%). Funkcjonowanie kwalifikacji przyczyni się do promowania aktywnego, zdrowego trybu życia poprzez uprawianie atrakcyjnej formy wysiłku fizycznego jako sposobu na zapobieganie chorobom cywilizacyjnym, w tym zjawisku otyłości wśród dzieci i młodzieży. Według opublikowanego przez IBE „Uzasadnienia wyborów obszarów priorytetowych, z którymi powinny być powiązane kwalifikacje (praca zbiorowa, sierpień 2016)”, wnioskowana kwalifikacja (w zakresie branży sportowej) przekłada się również na szerokie możliwości rozwoju przedsiębiorczości. Małe lub jednoosobowe firmy realizujące działalność w zakresie rekreacji i sportu mogą przyczynić się do wzrostu zatrudnienia w regionach.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Nie dotyczy

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

W konsultacjach wniosku wzięło udział 5 podmiotów, potrzebę społeczno-gospodarczą na daną kwalifikację zaopiniowało pozytywnie dwóch specjalistów. Wszystkie opinie były aprobujące wniosek do włączenia kwalifikacji do ZSK. Wnioskodawca ustosunkował się do drobnych uwag w opisie ze strony Rady do spraw Kształcenia i Doskonalenia Kadr Kultury Fizycznej. Projekt uznano za bardzo dobrze przygotowany od strony merytorycznej.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do pracy w klubach sportowych, ośrodkach sportu i rekreacji, w placówkach wypoczynku. Może prowadzić zajęcia w ramach wstępnego procesu treningowego, prowadzić komercyjne zajęcia rekreacyjno-sportowe, również w ramach własnej działalności gospodarczej. Uzyskanie kwalifikacji umożliwi rozwój zawodowy osobom mającym doświadczenie w prowadzeniu procesu treningowego w innych dyscyplinach, w szczególności w grach zespołowych. Posiadacz kwalifikacji może być zatrudniony do prowadzenia zajęć sportowych w systemie pozalekcyjnym i pozaszkolnym, np. zakresie opieki na boiskach wielofunkcyjnych lub zajęciach sportowych w ramach prywatnych przedsięwzięć. Osoba posiadająca kwalifikację może ubiegać się o uzyskanie kolejnych kwalifikacji z wyższymi poziomami PRK, dotyczących planowania i prowadzenia procesu szkoleniowego w piłce ręcznej.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji 1.1. Metody Na etapie weryfikacji wykorzystywane są następujące metody: – test teoretyczny, – analiza dowodów i deklaracji, – rozmowa z komisją walidacyjną, zwaną dalej „komisją”. Za pomocą metody analizy dowodów i deklaracji sprawdzany jest efekt uczenia się „Prowadzi proces szkoleniowy na podstawie gotowych schematów/planów treningowych” w

zestawie 2 „Realizowanie procesu treningowego”. Pozostałe efekty uczenia się sprawdzane są za pomocą testu teoretycznego i podczas rozmowy z komisją. 1.2. Zasoby kadrowe W skład komisji wchodzi minimum 3 osoby. Co najmniej 1 osoba z komisji: – posiada tytuł trenera na poziomie III, – posiada stopień doktora nauk o kulturze fizycznej, – jest autorem lub współautorem materiałów szkoleniowych w zakresie zespołowych gier sportowych, – posiada doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Instytucja certyfikująca wskazuje przewodniczącego komisji spośród swoich członków. 1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne Weryfikacja będzie przebiegała w dwóch częściach: 1) test teoretyczny; 2) analiza dowodów i deklaracji połączona z rozmową z komisją. Warunkiem przystąpienia do rozmowy z komisją jest uzyskanie pozytywnej oceny przesłanych dowodów. Kandydat decyduje o kolejności przystąpienia do poszczególnych części. W celu oceny analizy dowodów i deklaracji kandydat dostarcza 2 nagrania fragmentów zajęć z udziałem młodzieży do 15. roku życia: – pierwsze nagranie przedstawiające nauczanie dwóch elementów technicznych (po jednym z ataku i obrony) wybranych przez kandydata. Nagranie zawiera kandydata prezentującego wykonanie elementu technicznego, objaśniającego zawodnikom jak wykonać zadanie, proponującego zawodnikom ćwiczenia z uwzględnieniem elementów taktyki indywidualnej z zastosowaniem przyborów/przyrządów, omawiającego i korygującego działania zawodników, odbierającego adekwatne do możliwości i wieku zawodników metody, formy i środki oraz zawodników wykonujących zadane ćwiczenia. Kandydat organizuje zajęcia zgodnie z zasadami bezpieczeństwa. Czas trwania filmu: od 10 do 15 minut. Kandydat załącza do filmu temat prezentowanych zajęć oraz krótką charakterystykę grupy; – drugie nagranie przedstawiające sędziowanie przez kandydata fragmentu meczu piłki ręcznej. Nagranie pokazuje kandydata stosującego adekwatne do sytuacji na boisku gesty i sygnały dźwiękowe oraz poruszającego się odpowiednio do zdarzeń boiskowych. Czas trwania filmu: do 10 minut. Dowodem potwierdzającym wszystkie wskazane dla kwalifikacji efekty uczenia się jest zaświadczenie o uczestnictwie z wynikiem pozytywnym w kursie trenerów piłki ręcznej (poziom I), zatwierdzonym przez Związek Piłki Ręcznej w Polsce (ZPRP), bądź odpis dyplomu trenera lub kopia legitymacji instruktora piłki ręcznej wydane są przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829). Warunki organizacyjne i materialne: – warunki do przeprowadzenia testu teoretycznego, – sala do przeprowadzenia rozmowy z wydzielonym miejscem umożliwiającym przygotowanie się kandydata, – tablica taktyczna do piłki ręcznej, – flipchart, arkusze papieru, pisaki, – urządzenie do odtwarzania nagrań audio-video. 2. Etapy identyfikowania i dokumentowania Instytucja certyfikująca może zapewnić osobie przystępującej do walidacji wsparcie doradcy walidacyjnego w zakresie identyfikowania oraz dokumentowania posiadanych efektów uczenia się.

Odniesienie do poziomu sektorowych ram kwalifikacji (o ile dotyczy)

Poziom 4 - Sektorowa Rama Kwalifikacji w Sporcie

Data włączenia kwalifikacji do ZSK

2023-01-30

Podstawa prawna

Obwieszczenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie procesu treningowego w piłce ręcznej” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (M.P. z dnia 4 stycznia 2023 r., poz.131)

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację „Prowadzenie procesu treningowego w piłce ręcznej” jest

przygotowana do samodzielnego organizowania i prowadzenia szkolenia sportowego, imprez sportowo-rekreacyjnych oraz procesu szkoleniowego z zakresu piłki ręcznej w sposób zapewniający uczestnikom bezpieczeństwo i efektywność podejmowanych działań. Dokonuje naboru, głównie ze środowisk szkolnych, do uczestnictwa w zajęciach sportowych oraz wstępnej selekcji do szkolenia sportowego z piłki ręcznej na podstawie oceny predyspozycji psychofizycznych uczestników. Organizuje i prowadzi pracę treningową w okresie długo- i krótkoterminowym, na podstawie gotowych wzorców. Organizuje i uczestniczy w rywalizacji sportowej, naucza podstawowych elementów techniczno-taktycznych charakterystycznych dla piłki ręcznej, dobiera do możliwości grupy i założonych celów stosowane w procesie szkoleniowym środki dydaktyczne. Współpracuje z otoczeniem grupy szkoleniowej.

Zestawy efektów uczenia się

Numer zestawu w kwalifikacji

1

Nazwa zestawu

Charakteryzowanie piłki ręcznej jako dyscypliny sportowej

Poziom

3

Orientacyjny nakład pracy [godz.]

40

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

01. Charakteryzuje piłkę ręczną jako sport

Kryteria weryfikacji

- opisuje historię piłki ręcznej, - omawia przepisy gry, - charakteryzuje systemy gry w obronie i ataku z zakresu taktyki zespołowej i indywidualnej w piłce ręcznej, - charakteryzuje dyscyplinę pod względem wysiłku fizjologicznego, - wskazuje zależność pomiędzy wiekiem rozwojowym i płcią, a kształtowaniem poszczególnych zdolności motorycznych w treningu piłki ręcznej.

Efekt uczenia się

02. Charakteryzuje zasady organizacji rywalizacji sportowej w dyscyplinie

Kryteria weryfikacji

- wymienia organizacje funkcjonujące w dyscyplinie i wskazuje na ich hierarchię, - omawia organizację systemu współzawodnictwa sportowego w Polsce, - omawia strukturę czasową procesu treningowego, - wskazuje krajowe uregulowania prawne (w tym uregulowania wewnętrzne Związku Piłki Ręcznej w Polsce (ZPRP)) określające zasady funkcjonowania piłki

ręcznej w Polsce.

Numer zestawu w kwalifikacji

2

Nazwa zestawu

Realizowanie procesu treningowego

Poziom

4

Orientacyjny nakład pracy [godz.]

90

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

01. Wskazuje predyspozycje zawodników do uczestniczenia w procesie treningowym i zawodach sportowych

Kryteria weryfikacji

- omawia cechy budowy somatycznej predysponujące do uprawiania piłki ręcznej, - omawia zalecane przez Związek Piłki Ręcznej w Polsce (ZPRP) techniki diagnostyczne uzdolnień ruchowych i predyspozycji motorycznych, - wskazuje sposoby monitorowania rozwoju somatycznego i sportowego uczestników zajęć, - interpretuje wyniki prób testów sprawności fizycznej.

Efekt uczenia się

02. Kieruje grupą i procesami wychowawczymi

Kryteria weryfikacji

- wskazuje przykłady formułowania zasad i norm wprowadzanych w grupie, - wymienia czynniki mające wpływ na efektywną komunikację, - rozwiązuje problemy wychowawcze, stosując metodę analizy przypadku (identyfikuje źródło problemu, proponuje możliwe rozwiązania), - wypełnia dziennik zajęć treningowych z uwzględnieniem okresu treningowego.

Efekt uczenia się

03. Prowadzi proces szkoleniowy na podstawie gotowych schematów/ planów treningowych

Kryteria weryfikacji

- przestrzega zasad bezpieczeństwa na zajęciach treningowych, - dobiera metody, formy i

środki do określonych celów zajęć i wieku uczestników, - przygotowuje zadania treningowe z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb uczestników, - demonstruje i omawia wykonanie elementów techniczno-taktycznych w piłce ręcznej, - naucza elementów techniczno-taktycznych zgodnie z zasadami metodyki, - sędziuje fragment gry w piłkę ręczną.

Efekt uczenia się

04. Współdziała z otoczeniem grupy szkoleniowej

Kryteria weryfikacji

- przedstawia propozycje promowania piłki ręcznej w środowisku lokalnym w celu pozyskiwania potencjalnych uczestników w sporcie, - omawia zasadność współpracy z opiekunami prawnymi uczestników zajęć, z nauczycielami i z władzami lokalnymi, - omawia plan realizacji imprezy sportowo-rekreacyjnej (określa harmonogram przygotowań, zakres niezbędnych konsultacji, program imprezy, zadania organizatora).

Informacje o instytucjach uprawnionych do nadawania kwalifikacji

Wnioskodawca

Związek Piłki Ręcznej w Polsce

Minister właściwy

Minister Sportu i Turystyki

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat jest ważny bezterminowo

Termin dokonywania przeglądów kwalifikacji (dotyczy kwalifikacji rynkowych)

2033-01-30

Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji

Certyfikat

Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji

Nie dotyczy

Kod dziedziny kształcenia

141 - Wychowanie specjalistyczne

Kod PKD

Kod	Nazwa
96.04	Działalność usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej

Kod kwalifikacji w ZRK

4C142300025

Status

Włączona